

TAMPEREEN YLIOPISTON KIRJASTO

Kokoelmakartan avulla Tampereen yliopiston kirjasto arvioi ja kehittää kokoelmiaan. Kokoelmakartta alkoi Yliopistokirjastojen neuvoston käynnistämänä hankkeena ja jatkuu Varastokirjaston <http://www.varastokirjasto.fi/kokoelmakartta/> hallinnoimana konsortiona, johon myös Tampereen yliopiston kirjasto on liittynyt.

Kokoelmakarttaa varten kirjasto arvioi yhteisesti sovittuja käytäntöjä noudattaen Tampereen yliopiston opetukselle ja tutkimukselle keskeiset tieteenaloitteiset kokoelmansa ja kuvailee kokoelmat aikanaan myös osallistujakirjastojen yhteiseen tietokantaan.

PSYKOLOGIAN KOKOELMA 27.2.2008

Aihealueen asema kehys-organisaatiossa	Kandidaatin, maisterin, lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot. Psykologian opetusaloja kehitys- ja ikäkausipsykologia; kognitiivinen ja neuropsykologia; persoonallisuudenpsykologia; emootio ja motivaatio; terveyden ja mielenterveyden psykologia; työ- ja organisaatiopsykologia; psykologian tutkimusmenetelmät; psykologinen arviointi; psykologiset interventiot. Lisensiaatin tutkinnossa yleisen ja erikoispsykologin koulutuksen suuntautumisvaihtoehto. Perustutkinto-opiskelijoita 196 (1,5 % kaikista), jatkotutkinto-opiskelijoita 76 (3,8 % kaikista) 2006. Tutkintoja (2006): alempia kk.tutk. 1 (0,4 %); ylempiä kk.tutk. 41 (3,8 %); lis.tutk. 0; tohtorin tutk. 1 (1,4 %). Psykologian laitoksella opetusvirkoja (2005) 8 (1,4 %).
Kokoelma	Psykologian kokoelma-analyysi toteutettiin maaliskuussa 2007. Kartoitus kohdistettiin pääkirjaston psykologian monografiakokoelmaan (yleis- ja käsikirjastokokoelmaan). Kartoituksen ulkopuolelle jätettiin opinnäytteet, kurssikirjat, erikoiskokoelmat ja osastokirjastojen käsikirjastokokoelmat, Osastokirjastojen Tertion (57) ja Humanikan (22) uniikit nimekkeet eivät siten sisälly kartoitustuloksiin. Erikseen kartoitettiin Hämeenlinnan yksikön psykologian kokoelma, joka käsitti 2037 nimekettä. Pääkirjaston ja Hämeenlinnan psykologian kokoelma sisälsivät yhteensä 8467 nimekettä. Psykologian e-aineisto ja pääkirjaston aikakauslehdet kartoitettiin 2007 ja tiedot päivitettiin 2008.
Hyllytarkastelu	Psykologian kokoelmassa oli klassikkoja ja/tai heidän työnsä sovelluksia / kritiikkiä (Freud, Jung, Skinner, Piaget). Psykoanalyttistä / psykoterapeuttista kirjallisuutta oli runsaasti, myös esim. feministisin painotuksin. Kokoelmaan sisältyi hyvin vähän epätieteellistä aineistoa.
Käsikirjasto	Pääkirjaston käsikirjaston psykologian kokoelma karsittiin ennen muuttoa Linnaan hieman yli 100 nimekkeeksi. Kokoelmassa on hakuteoksia, sanastoja, bibliografioita jne.

Painettu aineisto: monografiat	7186 nimekettä (painettujen monografiasarjojen osat mukana luvussa)
Painettu aineisto: lehdet (v. 2008)	11 nimekettä (painettujen tilalle hankitaan e-versio aina kun mahdollista): Behavior Analyst, Cognition and Emotion, Mielenterveys, Perceptual and Motor Skills, Perheterapia, Psychological Reports, Psychotherapy Research, Psykologi, Psykologia, Ryhmätyö, Voltti
Käytetyimmät painetut lehdet (v. 2007)	1. Psykologia 2. Journal of consulting and clinical psychology 3. Perheterapia 4. Journal of child psychology and psychiatry and allied disciplines 5. Psykologi
Sähköinen aineisto: sähkökirjat	noin 512 nimekettä: Netlibrary 22, Ebrary 487 sekä elektroniset hakuteokset Encyclopedia of Applied Psychology (Elsevier), International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences (Elsevier) ja A Dictionary of Psychology (sisältyy Oxfrod Reference Online -tietokantaan).
Sähköinen aineisto: verkkolehdet	noin 450 nimekettä
Käytetyimmät verkkolehdet (v. 2007), tulostetut artikkelit	Journal of Personality & Social Psychology 3369 Developmental Psychology 2972 American psychologist 2528 Journal of Applied Psychology 2201 Journal of Consulting & Clinical Psychology 2130 Journal of Family Psychology 1768 American journal of Orthopsychiatry 1568 Journal of Abnormal Psychology 1506 Health Psychology 1057 Journal of Educational Psychology 1446 (monet yksittäiset e-lehdet löytyvät useammasta tietokannasta, jolloin lehtien käyttökerrat kirjautuvat siihen tietokantaan, jonka kautta lehteä käytetään)
Sähköinen aineisto: tietokannat	7 tietokantaa. Kokotekstitietokantoja: PsycArticles, EbscoHost Academic Search Premier, Elsevier ScienceDirect ja Annual Reviews: Social Sciences. Viitetietokantoja: PsycINFO, PsiTri ja Social Sciences Citation Index.
Moodi	Painetun kirjakokoelman iän moodi oli 1980-luku, eli eniten aineistoa oli 1980-luvulta. Painetun kokoelman pääkieli oli englanti.

Monografia- kokoelman: ikäjakauma ja käyttötilastot	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Vuodet</th> <th>Nimekkeet</th> <th>%</th> <th>Lainakerrat</th> <th>%</th> <th>Lainassa</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-1899</td> <td>7</td> <td>0,1 %</td> <td>2</td> <td>0,0 %</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>1900-1949</td> <td>175</td> <td>2,4 %</td> <td>107</td> <td>0,5 %</td> <td>16</td> <td>1,1 %</td> </tr> <tr> <td>1950-1959</td> <td>242</td> <td>3,4 %</td> <td>120</td> <td>0,5 %</td> <td>30</td> <td>2,0 %</td> </tr> <tr> <td>1960-1969</td> <td>640</td> <td>8,9 %</td> <td>851</td> <td>3,9 %</td> <td>57</td> <td>3,8 %</td> </tr> <tr> <td>1970-1979</td> <td>1432</td> <td>19,9 %</td> <td>2360</td> <td>10,8 %</td> <td>181</td> <td>12,1 %</td> </tr> <tr> <td>1980-1989</td> <td>2194</td> <td>30,5 %</td> <td>5378</td> <td>24,6 %</td> <td>329</td> <td>22,1 %</td> </tr> <tr> <td>1990-1994</td> <td>860</td> <td>12,0 %</td> <td>3437</td> <td>15,7 %</td> <td>215</td> <td>14,4 %</td> </tr> <tr> <td>1995-1999</td> <td>869</td> <td>12,1 %</td> <td>5756</td> <td>26,4 %</td> <td>316</td> <td>21,2 %</td> </tr> <tr> <td>2000-2004</td> <td>604</td> <td>8,4 %</td> <td>3462</td> <td>15,9 %</td> <td>259</td> <td>17,4 %</td> </tr> <tr> <td>2005-2007</td> <td>163</td> <td>2,3 %</td> <td>352</td> <td>1,6 %</td> <td>89</td> <td>6,0 %</td> </tr> <tr> <td>yhteensä</td> <td>7186</td> <td>100,0 %</td> <td>21825</td> <td>100,0 %</td> <td>1492</td> <td>100,0 %</td> </tr> </tbody> </table>	Vuodet	Nimekkeet	%	Lainakerrat	%	Lainassa	%	-1899	7	0,1 %	2	0,0 %			1900-1949	175	2,4 %	107	0,5 %	16	1,1 %	1950-1959	242	3,4 %	120	0,5 %	30	2,0 %	1960-1969	640	8,9 %	851	3,9 %	57	3,8 %	1970-1979	1432	19,9 %	2360	10,8 %	181	12,1 %	1980-1989	2194	30,5 %	5378	24,6 %	329	22,1 %	1990-1994	860	12,0 %	3437	15,7 %	215	14,4 %	1995-1999	869	12,1 %	5756	26,4 %	316	21,2 %	2000-2004	604	8,4 %	3462	15,9 %	259	17,4 %	2005-2007	163	2,3 %	352	1,6 %	89	6,0 %	yhteensä	7186	100,0 %	21825	100,0 %	1492	100,0 %																												
Vuodet	Nimekkeet	%	Lainakerrat	%	Lainassa	%																																																																																																											
-1899	7	0,1 %	2	0,0 %																																																																																																													
1900-1949	175	2,4 %	107	0,5 %	16	1,1 %																																																																																																											
1950-1959	242	3,4 %	120	0,5 %	30	2,0 %																																																																																																											
1960-1969	640	8,9 %	851	3,9 %	57	3,8 %																																																																																																											
1970-1979	1432	19,9 %	2360	10,8 %	181	12,1 %																																																																																																											
1980-1989	2194	30,5 %	5378	24,6 %	329	22,1 %																																																																																																											
1990-1994	860	12,0 %	3437	15,7 %	215	14,4 %																																																																																																											
1995-1999	869	12,1 %	5756	26,4 %	316	21,2 %																																																																																																											
2000-2004	604	8,4 %	3462	15,9 %	259	17,4 %																																																																																																											
2005-2007	163	2,3 %	352	1,6 %	89	6,0 %																																																																																																											
yhteensä	7186	100,0 %	21825	100,0 %	1492	100,0 %																																																																																																											
Monografia- kokoelman: kielijakauma ja käyttötilastot	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kieli</th> <th>Nimekkeet</th> <th>%</th> <th>Lainakerrat</th> <th>%</th> <th>Lainassa</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>eng</td> <td>4941</td> <td>68,8 %</td> <td>13134</td> <td>60,2 %</td> <td>1054</td> <td>70,6 %</td> </tr> <tr> <td>fin</td> <td>1416</td> <td>19,7 %</td> <td>8275</td> <td>37,9 %</td> <td>404</td> <td>27,1 %</td> </tr> <tr> <td>ger</td> <td>421</td> <td>5,9 %</td> <td>118</td> <td>0,5 %</td> <td>7</td> <td>0,5 %</td> </tr> <tr> <td>swe</td> <td>323</td> <td>4,5 %</td> <td>265</td> <td>1,2 %</td> <td>25</td> <td>1,7 %</td> </tr> <tr> <td>fre</td> <td>26</td> <td>0,4 %</td> <td>12</td> <td>0,1 %</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>dan</td> <td>19</td> <td>0,3 %</td> <td>1</td> <td>0,0 %</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>nor</td> <td>17</td> <td>0,2 %</td> <td>12</td> <td>0,1 %</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>rus</td> <td>11</td> <td>0,2 %</td> <td>5</td> <td>0,0 %</td> <td>1</td> <td>0,1 %</td> </tr> <tr> <td>mul</td> <td>6</td> <td>0,1 %</td> <td>3</td> <td>0,0 %</td> <td>1</td> <td>0,1 %</td> </tr> <tr> <td>pol</td> <td>2</td> <td>0,0 %</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>est</td> <td>1</td> <td>0,0 %</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ice</td> <td>1</td> <td>0,0 %</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>spa</td> <td>1</td> <td>0,0 %</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>u</td> <td>1</td> <td>0,0 %</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>yht.</td> <td>7186</td> <td>100,0 %</td> <td>21825</td> <td>100,0 %</td> <td>1492</td> <td>100,0 %</td> </tr> </tbody> </table>	Kieli	Nimekkeet	%	Lainakerrat	%	Lainassa	%	eng	4941	68,8 %	13134	60,2 %	1054	70,6 %	fin	1416	19,7 %	8275	37,9 %	404	27,1 %	ger	421	5,9 %	118	0,5 %	7	0,5 %	swe	323	4,5 %	265	1,2 %	25	1,7 %	fre	26	0,4 %	12	0,1 %			dan	19	0,3 %	1	0,0 %			nor	17	0,2 %	12	0,1 %			rus	11	0,2 %	5	0,0 %	1	0,1 %	mul	6	0,1 %	3	0,0 %	1	0,1 %	pol	2	0,0 %					est	1	0,0 %					ice	1	0,0 %					spa	1	0,0 %					u	1	0,0 %					yht.	7186	100,0 %	21825	100,0 %	1492	100,0 %
Kieli	Nimekkeet	%	Lainakerrat	%	Lainassa	%																																																																																																											
eng	4941	68,8 %	13134	60,2 %	1054	70,6 %																																																																																																											
fin	1416	19,7 %	8275	37,9 %	404	27,1 %																																																																																																											
ger	421	5,9 %	118	0,5 %	7	0,5 %																																																																																																											
swe	323	4,5 %	265	1,2 %	25	1,7 %																																																																																																											
fre	26	0,4 %	12	0,1 %																																																																																																													
dan	19	0,3 %	1	0,0 %																																																																																																													
nor	17	0,2 %	12	0,1 %																																																																																																													
rus	11	0,2 %	5	0,0 %	1	0,1 %																																																																																																											
mul	6	0,1 %	3	0,0 %	1	0,1 %																																																																																																											
pol	2	0,0 %																																																																																																															
est	1	0,0 %																																																																																																															
ice	1	0,0 %																																																																																																															
spa	1	0,0 %																																																																																																															
u	1	0,0 %																																																																																																															
yht.	7186	100,0 %	21825	100,0 %	1492	100,0 %																																																																																																											
Monografia- kokoelman käyttö	<p>Pääkirjaston kokoelmasta oli lainassa (23.3.2007) noin 21 % (1492/7186). Lainassa olevista noin 59 % oli julkaistu 1990 tai sen jälkeen. Kokoelman käyttö painottui uudehkoon aineistoon, sillä 1990 tai myöhemmin painettua aineistoa oli vain noin 35 % nimekkeistä. Lainakertoja nimekettä kohden (2001 alkaen) oli 3,0 (21825/7186). Lainakerroista lähes 60 % kohdistui 1990 tai sen jälkeen painettuun aineistoon.</p> <p>Lainassa olevista lähes 71 % oli englanninkielisiä eli hieman enemmän kuin englannin osuus kokoelmasta (noin 69 %). Lainakerroista englanninkielisten osuus oli hieman yli 60 %. Suomenkielisten osuus lainassa olevista oli yli 27 % eli huomattavasti enemmän kuin suomen osuus kokoelmasta (vajaa 20 %). Lainakerroista suomenkielisten osuus oli melkein 38 %.</p>																																																																																																																
Monografia- kokoelman painopistealat	<p>Pääkirjaston psykologian kokoelmasta noin 2/3 käsitteli psykologian erikoisaloja ja 1/3 yleistä psykologiaa. Molemmista ryhmistä kartoitettiin kaksi osa-aluetta. Näistä painopistealueeksi nousi kehitys- ja lapsipsykologia, joka muodosti 20,1 % kokoelmasta (1445 nimekettä). Muiden ryhmien osuudet olivat pienehköjä: kognitiivinen & oppimisen psykologia 14,6 % (1050 nimekettä), persoonallisuuden psykologia 9,5 % (683 nimekettä) sekä tunteet & emootiot 5,6 % (400 nimekettä).</p>																																																																																																																

Hankintapolitiikka/ Kokoelman muodostus- periaatteet	Noudatetaan kokoelmien kehittämisohjelmaa ja kartutetaan kokoelmaa tutkimustasolla. Käyttäjien tekemät painetun aineiston hankintaehdotukset olennaisia. Kirjasto hankkii tiedonlähteitä ensisijaisesti elektronisessa muodossa silloin, kun samaa aineistoa on saatavilla sekä painettuna että elektronisena ja kun elektronisen aineiston hankinta on kustannussyistä mahdollista.
Kehittämistarpeet	<p>Psykologian kokoelmasta on tehty siirtoja terveystieteisiin sekä muille tieteenaloille kuten työelämän tutkimukseen. Lisäsiirtojen tarvetta tulisi pohtia.</p> <p>Psykologian yleiskokoelman karsinta on v. 2008 puolivälissä ja se saatetaan loppuun kesällä 2008. Karsimattomassa osassa on turhia kaksoiskappaleita, käyttämättömältä tai vanhentuneelta ja/tai epätieteelliseltä näyttävää aineistoa.</p>